

Bogen och Mitanderfors eftersatta byar i norr

På väg till Norge för att handla. Elmer Henriksson far över gränsen varje gång han skall göra några inköp. Det är faktiskt det klart närmsta alternativet.

Längst upp i spetsen av Arvika, på gränsen mot Norge, ligger något av "kommunens bakkörr".

Mitandersfors gör skäl för benämningen i mer än ett avseende. Bortsett från att man här "bakvägen" kan ta sig in i Arvika kommun från Norge, är samhället eftersatt på ett märkbart sätt.

Den flera mil långa vägen till Mitanderfors är ett talande bevis på det. I många år har byborna kämpat för att få beläggning på den slingriga grusvägen, men fortfarande ligger den där med sina hålor och tjälskott.

— Skattepengarna slipper man inte undan, men när det blir tal om servicen tystnar myndigheterna, säger man i Mitanderfors.

Högt upp på bybornas önskelista står också vägbeskyddning i samhället. Vintertid ligger husen inbäddade i ett kompakt mörker.

På 1800-talet låg här ett livfullt och sjudande samhälle. 1841 startade John Mitander järnbruket som är ortens enda riktiga industri någonsin. Ett par decennier senare lades det ned.

132 invånare

Axel Olsson har levt i gränssbyn sedan han kom till världen 1924. På den tiden bodde närmare 400 invånare i Mitanderfors. Även om det står Mitanderfors på vägs skyltarna känner han sig mer samhörig med Bogen, strax intill. I Bogens gamla församling med 132 invånare ingår Mitanderfors och Axland.

— Det ser inte lovande ut för våra samhällen här uppe, säger Axel och tänker på den höga medelåldern.

För honom, född och upp- vuxen här, känns det sorgligt att behöva se Bogen och Mitanderfors avfolkas. Fort- farande är skogen den stora näringsgrenen här, men förr sysselsatte den så många fler. Då fanns det både kontor och jägmästare på orten. Kvar idag finns bara en skog- vaktare.

SEX ELEVER KVAR

Människorna här i kom- munens norra gränsbygder har lärt sig att leva med den dåliga servicen. Skall man handla tar man sig automa-

tiskt över gränsen till Aust- marka. Skall man handla svenskt blir Bortan eller Häljeboda de närmaste alter- nativen. Men dit far man bara när det är dags att fylla på med kött och fläsk i frys- boxarna.

Fortfarande har man kvar en skola i bygden. Barnen och ungdomarna blir allt färre men tills vidare utnyttjas skol- huset i Bortan av sex elever. När barnen skall börja i hög- stadiet får de pendla till Gunnarskog, och då ställs man inför problemen med vägen igen.

— Våren och höstetid är det för bedrövligt, suckar Axel Olsson. Grusvägen är då i det närmaste oframkomlig.

VÄGEN INVENTERAD

Många bogenbor gruar sig över vad som skulle kunna hända om man snabbt behöver komma under sjukhusvård. Det går av naturliga skäl inte speciellt fort när man skall ta sig därifrån.

— Vi har inga omedelbara planer på att förbättra vägen

upp till Bogen och Mit- anderfors, berättar Erling Andersson på driftkontorets planeringsavdelning vid Väg- förvaltningen.

— Tyvärr är ju trafiken på den vägsträckan inte speciellt stor och vi måste ta de tra- fikerade vägarna i första hand. Men sträckan från Sävsjö och uppåt finns upp- tagen i vår inventering. Någon tidpunkt för eventuella åtgärder kan jag dock inte ange.

CONNY JOHANSSON

Axel Olsson är född i Mitanders- fors och har levt där hela sitt liv. Han tycker det är ledsamt att behöva se samhället sakta dö ut.

Busschaufför Per Axel Persson kör dagligen de långa turerna längs grusvägarna till Mitandersfors.